No. 66. 1848.

VLISSINGSCHE COURANT.

Vrijdag 2 Junij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld [illegible] per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 10 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodberigten [illegible], waarvan de prijs van 1 (tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

NIEUWSTIJDINGEN.

ITALIE.

NAPELS, den 19. Mei. Omstreeks 30,000 Calabriers zijn op Napels getrokken. De gansche stad is in alarm. Op de [illegible] Dezen koning [illegible] herstelling der burgerwacht, en tevens de opening der Kamer der afgevaardigden geproclameerd. Hij beschuldigt voor de misdaden de Lazzaroni. Van alle kanten brengt men dank toe aan de menschlievende bemoeijingen van den franschen vlootvoogd bij den opstand. Zestien burgers, met de wapenen in de hand gevangen genomen, zijn oogenblikkelijk doodgeschoten.

— Te Florence heeft men het wapen van Napels van het huis des Napelschen ambassadeurs afgerukt en vertrapt, onder het geroep van: « *dood aan den moordenaar van het volk dood aan de Bourbons!*" Een korps vrijwilligers van die stad is reeds naar Napels getrokken, om wraak over den moord te nemen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, den 28. Mei. Te Maintz hebben 25. Mei wederom Pruissische soldaten en burgers gevochten. Nog dagelijks sterven er gekwetste soldaten. Het getal der gesneuvelde burgers is nog onbekend. De stad is als uitgestorven.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 28. Mei. Bij het graven van een dok te Fécamp stortte eergisteren een gedeelte van het uitgegravene in, waaronder vele werklieden werden bedolven. Voor men den tijd had gehad hen te bevrijden, kwam de zee opzetten en maakte het staken van den arbeid noodzakelijk; weinige oogenblikken later was dit vreesselijke graf door de golven overdekt.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, den 25. Mei. Het volgende adres circuleert hier ter stede en is reeds door verschillende ingezetenen onderteekend.

« EDELMOGENDE HEEREN!

« In uwe hoogst merkwaardige zitting van den 13. dezer is door de regering eene gewigtige verklaring afgelegd, van de beginselen die door haar, bij de aanstaande regeling der instellingen van den staat, zullen worden gevolgd en ten grondslag gelegd, alsmede van hare inzigten en stellige voornemens omtrent de toekomstige staatshuishouding.

« De ondergeteekenden zijn doordrongen van al het gewigt der omstandigheden, waarin Nederland verkeert, en van den pligt, die op ieder rust, om aan de stem des konings en der regering gehoor te geven, tot openbaring zijner gevoelens omtrent die beginselen en die inzigten, opdat daaruit de geest en de wensch der natie moge blijken.

« Het is daarom, dat zij zich verpligt achten openlijk te kennen te geven, hunne innige overtuiging der onmisbaarheid van den monarchalen regeringsvorm in ons vaderland, en hunne onwankelbare verkleefdheid aan het huis van Oranje. Op dezen grondslag hechten zij dan ook onregelijk hun zegel aan het stelsel, door den tijdelijken minister van justitie in uwe vergadering opengelegd, den wensch uitende, dat de uitspraak, welke van U Edelmogenden zal worden verlangd, daarmede in overeenstemming zijn, en alzoo onder den zegen des Allerhoogsten zal mogen bijdragen tot het vestigen van instellingen, waardoor de zelfstandigheid, de rust en de voorspoed van het vaderland, de eendragt der burgers, de band tusschen vorst en volk en de toekomst van Nederland krachtig waren verzekerd."

Amsterdam, Mei 1848.

AMSTERDAM, den 29. Mei. Gisteren avond ten 7½ ure hebben Z. M. de Koning en Z. K. H. Prins *Hendrik* met eenen speciale spoortrein deze hoofdstad verlaten om naar de residentie terug te keeren, alwaar de doorluchtige reizigers ruim een uur daarna behouden zijn aangekomen.

— In het dagblad van 's Gravenhage van woensdag jl. wordt eene advertentie aangeboden [illegible] het verliezen van [illegible] groot ƒ 1,000. Wij vernemen dat die brief, met de waarde, door eene dame is teruggevonden, die denzelven aan den eigenaar door een in ongunstige omstandigheden verkeerend meisje, heeft doen teregt brengen, even als of dat meisje de waarde gevonden had, ten einde haar eene goede belooning te doen erlangen. De brief moet op de tafel voor een openstaand raam gelegen hebben en schijnt door den togt op straat te zijn gewaaid.

— Men leest in het dagblad *Overijssel*:

« Uit onze particuliere correspondentie van Batavia, met den vorigen landpost ontvangen, deelen wij nog het volgende mede:

« Het gouvernement is weer druk bezig met nieuwe uitrustingen tegen Balie. De drukte is zoo groot, alsof 't het heil en behoud onzer bezittingen gold. Men moet het gezien hebben, om zich een juist denkbeeld te kunnen maken van de beweging, die bij dergelijke gelegenheden plaats grijpt. Hoe meer drukte en gerucht, hoe meer roem. Dat werkt goed in Europa! De helden van Balie! De overwinnaars van Balie! Ofschoon men zeer goed van te voren weet, dat men overwinnen zal.

« Als men van die overwinning nu maar ook wijselijk gebruik maakte, en door halve maatregelen het *à refaire* maar niet weder voorbereidde; zoo als zulks het geval in 1846 geweest is. Bij de zegenpraal werd de hervatting van den oorlog reeds voorspeld. Het gedrag van den zoogenaamden overwonneling, maar eigentlijk in zijne binnenlanden geretireerden vorst, gaf dat genoegzaam te kennen, voor diegenen ten minste, die slechts eenigzins in de Indische geschiedenis te huis; en met het karakter en de gewone handelwijzen van de Indische vorsten bekend zijn. Maar de roem was uitgebazuind, de kruisen verdiend, de namen der helden schitterden in sierlijke rapporten; zelfs die van un *diplomate en herbe*. En dat was genoeg, ten minste voor de ijdelheid van sommigen, die met den schijn van iets groots even zoo tevreden zijn als met het wezentlijke, wanneer zij er slechts mede verkrijgen hetgeen aan het wezentlijke alleen moest geschonken worden.

« Jammer maar, dat zulke halve maatregelen van tijd-en geldverspilling niet zijn vrij te pleiten, en van onze magt aan de Inlanders een allernadeeligst denkbeeld geven. De bestraffing van den Balineschen vorst was noodig, maar waarom het niet in eens voor goed gedaan, en daarmede uit? De kosten van eene tweede expeditie waren dan ten minste bespaard gebleven. Of zou het op het geld niet aankomen.

« Onder de ambtenaren schijnt eene groot neêrslagtigheid te heerschen over den meer en meer toenemenden geest van protectie, die aan gerecommandeerden en lievelingen betrekkingen verschaft, die het loon moesten zijn van trouwe pligtsbetrachting en verkregen kennis. Zoo werd onder anderen een gepensioneerd kolonel van de Indische militaire administratie, die sedert jaren reeds naar Nederland gerepatriëerd was, bij zijne terugkomst op Java, dadelijk geplaatst als ontvanger van de inkomende en uitgaande regten te Batavia! Doch in een volgenden brief hierover nader."

VLISSINGEN, den 1. Junij. Op verzoek van belangstellende vrienden, hebben wij in ons vorig nommer geene melding gemaakt van het op Maandag ll. alhier plaats gehad hebbende ongeval, en zulks wel uit hoofde van eene tijdelijke afwezigheid buiten de stad, van de nu beklagenswaardige weduwe van een der slagtoffers van het bedoelde ongeluk.

De stoom-koren-molen van de heeren gebr. *Minderhout* alhier, was op ll. Maandag morgen het tooneel eener verschrikkelijke gebeurtenis. Het schijnt dat bij het boren in eene welput ter verkrijging zoo mogelijk van versch water, ten dienste van gemelde stoom-molen, een der werklieden, zonder het nemen van eenige voorzorgmaatregelen, in denzelven put afklimmende, door de zich daarin bevindende dampkring of stiklucht, bedwelmd is geraakt en van den ladder verder naar beneden stortte. De zich in de nabijheid [illegible] hier op Gouda, door eenen prijzenswaardigen ijver bezield om het leven van zijnen natuurgenoot te redden, begaf zich onmiddelijk met een touw in den put, had het geluk de bewustelooze werkman het touw rond het lijf te binden, doch werd zelf het slagtoffer zijner edelmoedige daad. Immers het blijkt dat toen de bedoelde werkman door de boven aan den rand der put zich bevindende personen werd opgehaald, schipper *de Haze*, na het doen van een paar treden, op den ladder, van denzelven even eens ter neder stortte en zonder eenige de minste beweging bleef liggen. Bij de vernieuwde ontsteltenis hierdoor in de onmiddelijke nabijheid van den molen te weeg gebragt, snelde zeker werkman, met name *Bleyenberg*, naar den ingang der put, klom de ladder af, doch, (het smart ons zulks te moeten zeggen) door de verwarring van het oogenblik, niet voorzien van een touw of eenig ander voorzorgs- of redmiddel, en stortte kort daarop bedwelmd en gevoelloos bij het levenloos schijnend ligchaam van zijnen edelmoedigen voorganger.

Niettegenstaande het schrikkelijk voorbeeld liet als nu een der heeren gebroeders *Minderhout* zich met een touw in den put afzakken, doch op het oogenblik dat hij een der ligchamen had aangevat, werd hij insgelijks door de verpestende lucht bedwelmd en bleef gevoelloos aan het touw hangen, in welken toestand hij weder naar boven werd gehaald.

De heer *Minderhout* herstelde echter eenige tijd daarna, en naar wij vernemen is de geredde werkman insgelijks aan de betere hand; doch met leedwezen moeten wij vermelden, dat de twee edelmoedige personen *de Haze* en *Blyenberg* levenloos uit den put zijn opgehaald geworden. Beide waren gehuwd, en laatstgemelde laat eene weduwe en drie kinderen na.

— Een particulier schrijven uit Frankrijk, aan een Belgisch blad gerigt, bevat eene staatkundige beschouwing van Europa, waaruit wij het volgende overnemen, dat aan eene vorsten-alliantie doet denken, ten einde eene reactie in Europa te weeg te brengen.

« Er was sinds eenigen tijd in Denemarken een zeer gewigtig vraagstuk hangende. Thans is het echter opgelost. Zweden trad op zekeren dag tusschen Pruissen en Denemarken en bood zijne bemiddeling aan, welke door de oorlogvoerende partijen werd aangenomen; en ziedaar de oorlog in Sleeswijk beslegt. Zweden is eene onafhankelijke en, achtenswaardige mogendheid. Maar er is een gouvernement, waarmede de dynastie, die in Zweden regeert — de dynastie *Bernadotte* — door de innigste banden verknocht is: namelijk door erkentelijkheid en belang.

« Zweden van 1812 heeft aan zijn verbond met Rusland een aanzienlijken aanwas van grondgebied te danken, namelijk Noorwegen; eene bezitting, om welke Zweden te vergeefs drie eeuwen lang gestreden had. Het had in 1808 Finland verloren, en de dynastie van 1810 werd op deze wijze voor dat verlies schadeloos gesteld. Dit wil eenvoudig zeggen, dat Zweden geene geisoleerde mogendheid is, en het is geenszins te vermoeden, dat Zweden in gewigtige omstandigheden een eersten stap zal hebben gedaan, zonder de ingevingen van een zoo uitnemend en zoo willig aangehoorden bondgenoot als Rusland te ontvangen. Evenmin is het denkbaar, dat de tusschenkomst van Zweden de zaak binnen eenige dagen zou hebben beslegt, indien deze bemiddelende mogendheid op zich zelve had gestaan. De Zweedsche interventie levert alzoo het bewijs van eene zekere overeenstemming tusschen de mogendheden, die de revolutie bedreigen.

« In het hertogdom Posen heeft het Pruissich gouvernement met eene verwonderlijke gemakkelijkheid de banier

HET HOTEL DER INVALIDEN.

(Vervolg van onze vorige)

– Sire, zeide Rapp, toen zij de brug du Corps Legislatif overgingen, ik zal Uwe Majesteit eerbiediglijk doen opmerken, dat het te laat is, aanstonds zal het duister zijn. Zij heeft geen escorte, en....

– Dat hebt gij mij reeds gezegd, haastte zich Napoleon af te breken.

– En Hare Majesteit de keizerin zal uwer met het diner wachten, vervolgde de aide-de-camp.

– Bah! bah! dan zal zij tweemaal ontbeten hebben. Overigens, hoe laat is het?

– Ik heb geen horologie, sire.

Op dit antwoord hield Napoleon zijn paard stil (hij was op het plein der Invaliden gekomen) en zeide, terwijl hij zijn aide-de-camp stijf aanzag, met gefronste wenkbraauwen:

– En wat hebt gij met dat gedaan, dat ik u voor twee jaren gegeven heb?

– Ik draag het niet meer, sinds Uwe Majesteit mij verweten heeft, dat het in hare dienst vier en twintig uren per dag ten achter was (1).

Voor ditmaal kon Napoleon zich niet houden, als of hij de toespeling niet begrepen had, zij was te regtstreeks; maar hij wist, door behulp van eene dier kleine logens, in welke hij behagen schepte, wanneer hij in eene goede luim was, ze tot zijn voordeel te doen keeren, door den begunstigde aide-de camp, die den stijgbeugel vasthield, toen hij afsteeg, te antwoorden:

– Mijnheer de mauvais plaisant, ik heb u integendeel gezegd, dat uw horologie altijd vier en twintig uren voor was, wanneer het mijn dienst gold..... Gij hebt mij slecht begrepen, dat u somtijds gebeuren kan. Vervolgens voegde hij er met een goedigen grimlach bij:

– Wacht mij hier, niemand zal u opmerken, ik kom u in een oogenblik op deze plaats opzoeken.

Nadat hij dit gezegd had, ging hij met snelle schreden naar den hoofdingang der invaliden. Het was donker. Op het zien van een man met een militairen hoed op het hoofd, met laarzen met zilveren sporen aan, en gouden epauletten, die den half toegeknoopten overrok van den keizer slecht verborg, dacht de schildwacht, dat het een hoofdofficier was, en liet hem voorbijgaan, zonder hem te vragen: « Waar gaat gij heen?" hoewel de retraite reeds in het hôtel geslagen was.

Napoleon slenterde, volgens zijne gewoonte, wanneer hij opmerken wilde, met de handen op den rug, de pleinen en galerijen langs. Eene diepe stilte heerschte overal; want reeds langen tijd was het avondeten geëindigd, en de soldaten waren lang reeds in hunne slaapzalen getreden. Eenige met sabels gewapende, schildwachten wandelden van afstand tot afstand. Deze, insgelijks denkende, dat de persoon, die hen voorbij ging, een hoofdofficier van het hotel was, stoorden hem niet in zijne overdenkingen.

Napoleon had zijne schreden naar de kapel gekeerd, en daar, voor den ingang des tempels, trok het gesprek van twee invaliden, die er uitgingen, zijne geheele aandacht. Om beter te hooren, wat zij zeiden, volgde hij hen ongedwongen, zijne schreden naar de hunne regelende; want zij liepen zeer langzaam. Deze twee mannen schenen onder den last der jaren gebukt te gaan. De oudste, door den jongsten geleid, scheen hem te smeeken, terwijl de blikken van dezen laatsten zich beurtelings van den ingang van het plein, door eene lantaarn verlicht, op den kameraad, wiens wankelende schreden hij ondersteunde, rigtteden.

– Jerôme, zeide de oudste Invalide met eene bevende stem, gij ziet hem niet komen?...

– Neen, vader; maar wees gerust, ik zal hem zoo onderhan-

(1) Het voorgaande jaar toen Napoleon te Malmaison was, schreef hij op eenen morgen aan Rapp, die te Parijs gebleven was, hem op een uur van den dag, dat hij hem opgaf, te komen zien. Men weet, dat de keizer eischte, dat men stiptelijk was. De voetknecht met den brief belast, vermaakt zich onderweg met drinken, wordt geheel en al beschonken, en de aide-de-camp ontvangt de keizerlijke boodschap eerst den anderen morgen uit de handen van den ontnuchterden knecht, die hem zijne fout met tranen van berouw belijdt. « Beloof mij ten minste in het vervolg verstandiger te zijn," zeide Rapp, die de goedheid zelve was, tot hem, « dan zal ik er niet van spreken, want zoo de grootmarschalk kwam te weten, dat, als overbrenger van een keizerlijken brief, gij u in eene kroeg hebt bedronken, dan zoude hij u, en met regt, onverbiddelijk wegjagen." Rapp haastte zich, om zich ter beschikking des keizers te stellen, die na hem den vorigen dag te vergeefs gewacht te hebben, hem met verwijtingen overlaadt, nog te bitterder, daar het zijne schuld niet was, en dat hij, vreezende den voetknecht eene betrekking te doen verliezen, door welke hij zijne familie onderhield, liever de verantwoordelijkheid van dit oponthoud op zich neemt. Evenwel beproeft hij, zich van de schuld te ontdoen, door de oorzaak van zijn niet komen op zijn horologie (hem door den keizer tot nieuwjaarsgeschenk in het vorige jaar gegeven) te werpen, door te zeggen, dat het schrikkelijk achter ging, zonder dat hij het wist. Zoo als men denkt was Napoleon de man niet, zich zulk eene nederlaag te doen opdringen, ook antwoordde hij hem spottende, dat hij het verwonderlijk vond, dat een horologie vier en twintig uren daags naging. Later wist Napoleon de waarheid; maar volgens zijne gewoonte, zeide hij er niets van aan zijn aide-de-camp; die het later van den grootmaarschalk hoorde.

verwijderd. Pruissen verlaat het beginsel van nationale organisatie, volgens de volksstammen, en komt terug tot het beginsel van geschied- en staatkundige organisatie. Berlijn bevindt zich op dit oogenblik in denzelfden toestand, waarin Parijs was, daags voor den 14. Julij 1789. De troepen komen van alle kanten zamen en de hoofdstad zal eerlang als met een ijzeren band omsloten zijn.

« In Oostenrijk heeft het keizerlijk gouvernement, na zich twee maanden als een [illegible] laten leiden, een krachtdadig besluit genomen. De keizer heeft Weenen verlaten. De wijze, waarop dit besluit is ten uitvoer gebragt, bewijst dat de keizer koelbloedig genoeg is om zulk een plan te beramen en voorzigtig en welberaden om het te bewerkstelligen. De wil om zóó te handelen kon ook wenigt het gevolg zijn van magtigen buitenlandschen invloed.

« Te Napels heeft een zwak onmagtig vorst, die sinds een [illegible] jaar alle gevraagde concessiën heeft toegestaan, eensklaps aan de revolutie open slag geleverd. Wie zal nu onnoozel genoeg zijn om te gelooven, dat de koning van Napels zich met zooveel hardnekkigheid tegen de eischen der revolutionaire partij zou hebben verzet, indien hij niet verzekerd was van den bijstand van een magtig bondgenoot? Men moet hier meer op de uitvoering dan op de meening letten. Voorzigtigheid, sluwheid of trouweloosheid (hoe men 't noemen wil) heeft de contra-revolutie te Napels ontworpen, bestuurd en voltooid.

« Al deze gebeurtenissen hielden gelijken tred. Zij kwamen onmiskenbaar met elkander overeen. Zwakke, geestelooze gouvernementen, zonder besef tot het nemen van het initiatief, zoo als die van Berlijn, Weenen en Napels, herstellen zich bij toeval. Dezelfde geest beheerscht Europa van Jutland tot de Straat van Messina, namelijk de staatkunde van tegenstand aan den revolutie-geest, in Europa, vertegenwoordigd door de twee eenige magtige gouvernementen, die met goed gevolg de eerste Fransche revolutie en het keizerrijk bestreden hebben.

« Te midden van dit tafereel houd *Karel-Albert*, de waardige erfgenaam van het huis van Savoye, een draad van vier of vijf tegenstrijdige negotiatien in handen. Die vorst onderhandelende met zijne voormalige onderdanen, met de Lombardijers, de Romeinen, de Oostenrijkers en met de Fransche republiek. Maar tot nog toe heeft hij nog voor geen hunner een ernstig gevecht geleverd.

« Nog zegt die beschouwing, dat men zich te Parijs een slecht denkbeeld maakt van Duitschland en Italie, welke men niet genoegzaam kent; dat men zich namelijk te Parijs niet verbeelden kan, dat te Napels de burgers de ware revolutionairen zijn, terwijl de mindere klassen zich weinig of niets om de staatkundige revolutie bekommeren, en zij in het stuk van haat tegen de advokaten, de grondeigenaars en de kapitalisten zelfs aan de Parijzenaars wel een lesje zouden kunnen geven." *(de Tyd.)*

INGEZONDEN STUKKEN.

Grondwettige vrijheid van godsdienst.

Volgens het door de commissie ingediende ontwerp van grondwet zullen » *alle* kerkelijke tractementen en » inkomsten, in 1814 genoten, blijven verzekerd, en » tractementen aan leeraars kunnen worden verleend » of de bestaande vermeerderd worden." Maar ware vrijheid van godsdienst is onbestaanbaar met voorregten aan deze of gene gezinte. Als het bovenstaande aangenomen wordt, zal het uitvoerend bewind sommige geestelijken kunnen begunstigen ten koste van den staat.

Welk nut ziet men voor de burgers in het bezoldigen van priesters en leeraars uit 's rijks kas? Het geld moet toch opgebragt worden – want de geestelijke goederen zijn reeds van over lang verdwenen. Het geld zal niet vermeerderen door eerst in de lands kas gestort te worden: Wij kunnen het dus wel zelve geven.

Ware het niet beter dat ieder kerkgenootschap de bezoldiging zijner eigene leeraars of geestelijken betaalde als ook de verdere onkosten van zijne eeredienst, en dat *dit uitdrukkelyk in de grondwet bepaald wierde?* Die billijk is zal toch niet wenschen, dat andergezinden de onkosten van zijnen eeredienst helpen dragen; maar niemand zal zeker wenschen voor andere godsdiensten belasting op te brengen. De vraag wat ieder uit 's lands kas zal moeten trekken, kan altoos eene bron van verdeeldheid worden. En indien er zich nu eens een zeker getal van ingezetenen tot een genootschap van Unitarissen wilde vereenigen; of indien ook hier te lande er onder de Katholijken waren, die iets dergelijks wilden tot stand brengen als Ronge in Duitschland, zal de staat dan dadelijk voor de bezoldiging hunner leeraars en geestelijken moeten zorgen; hen onderstand moeten verleenen tot stichting van kerkgebouwen? of zullen wij hiervan verstoken zijn en echter de lasten voor zulke eerediensten moeten helpen dragen? of kan men het aan de bewindslieden overlaten hierin *naar welgevallen* te handelen? Wij weten hoezeer de afgescheidenen in ons vaderland zijn tegengewerkt alleen door hen geldelijke voordeelen en ondersteuningen te onthouden, die aan andere gezindheden verleend werden. Weigert het ministerie niet willekeurig aan sommige fransch-gereformeerde gemeenten onderstand, en zijn hierdoor niet reeds vele van die gemeenten te gronde gegaan. Men zal zeggen: Waren die gemeenten noodig? Maar waar vrijheid van eeredienst bestaat staat het niet aan anderen, om dit te beoordeelen. Het bestuur mag niet geregtigd zijn om door het geven of onthouden van ondersteuning de eene gezindheid of gemeente boven de andere te begunstigen of tegen te werken. Er moet niet alleen *vryheid*, maar ook *gelykheid* wezen: de *broederschap* onder de verschillende kerkgenootschappen zal er door bevorderd worden.

Dat de achting voor de leeraars en priesters daardoor niet verminderd, zag men in die streken van ons vaderland, in welke onder het Fransch bestuur alles door de gemeente moest opgebragt worden; – en de Bijdragen tot instandhouding van de godsdienst werden goedwilliger en met minder morren opgebragt, dan thans de omslagen voor de kerk: omdat al wat vrijwillig gedragen wordt ligter schijnt.

Maar zullen de kleinere arme gemeenten, die thans naauwelijks hare lasten kunnen bestrijden daardoor niet bezwijken? Hiervoor zal de Aartspriester, het Algemeen Synode, of hoe het opperbestuur van ieder kerkgenootschap heeten mag, moeten zorgen: Zij zullen maatregelen kunnen nemen, dat de meergegoede gemeenten de armen ondersteunen.

De Koning en zijne bewindslieden moeten even als de overige burgerlijke magten, zich niet verder inlaten met al wat tot de godsdienst behoort, dan hoog noodig is, om de openbare orde te handhaven en de veiligheid van den staat te bewaren. Misschien kunnen dan ook de beide ministerien van eeredienst wegvallen en alles wat tot de godsdienst betrekkelijk is door gelastigden (commissarissen of agenten) verrigt worden. Is het ook wel mogelijk dat de minister voor de Katholijke kerk met dien voor de Hervormde en andere eerediensten homogeen zij: de wijzen van zien verschillen te zeer; en die beide ministers moeten, als zij voldoen aan hunne pligten jegens de gezindheden voor welke zij aangesteld zijn, altoos heterogeen blijven. Daarom waren die ministerien ook steeds onvereenigbaar; zonder Roomsch te zijn konde men niet voor de Katholijken dienen en omgekeerd. In dit punt ware het goed niet op de constitutien van eenigen staat in Europa; maar die der Vereenigde Staten van Noord-Amerika het oog te slaan. Dat daar waarlijk vrijheid van godsdienst bestaat weten wij, – volgens alle berigten zijn er geene klagten. – In vele punten zijn wij de laatste geweest! Laat ons in dit opzigt eens de eerste in Europa zijn. In alle geval is de zaak wel waardig, overwogen te worden en dat het volk hierover zijn gevoelen openbare.

29. Mei 1848. Een feestdag

Met genoegen lazen wij in de *Middelburgsche Courant*, van 30. Mei jl. eene vermelding van het feest der boekdrukkers en boekbinders gezellen, te Middelburg, en hadden die vermelding dan ook wel verwacht, edoch niet op zulk eene wijze, het is dan ook de rede waarom wij de pen hebben opgenomen, ten einde er iets meer van te zeggen.

Het is ons meer dan eens vreemd voorgekomen, dat niet iets dergelijks in onze stad bestond, en hadden wel gewenscht, dat even als op zoo vele plaatsen in Holland, heeren boekhandelaars, drukkers en binders, daartoe hadden aanleiding gegeven; immers hunne confraters in Holland, geven voor hunne eigene rekening een jaarlijks feest, ter eere van Lourens Koster, aan hunne bedienden en werklieden, en waarom hier niet? is dit door minder nationaliteit, of wel in iets anders te zoeken? Het zij intusschen zoo, de gezellen in Middelburg hebben zich zelven een feestdag gemaakt, en hebben die in vollen mate genoten.

Het kan dan ook niet anders, of wij juichen de ontwerpers daar van toe, wij wenschen hen geluk met de gedachte, die hen op het spoor bragt iets ter eere van Lourens Koster, hoe gering het dan ook schijnen mag, daar te stellen, en hopen dat zij voortgaan mogen in het verbreiden en verbeteren van hunnen instelling. Verbreiden? [illegible] verbreiden, want niet alle gezellen [illegible] hebben deelgenomen aan dit feest, niet allen schenen zich te kunnen vereenigen, of werden door hunne patroonen daarvan terug gehouden; al weder een bewijs dat men in Zeelands hoofdstad van geene vooruitgang houdt; zeker had men niet gedacht dat men met een vasten wil, moed en volharding iets kon tot stand brengen, en toch geschied zulks.

En hoe zullen zij zich nu beklaagt hebben geen deelgenoot te zijn geweest, wanneer zij vernemen dat orde en eensgezindheid, harmonij en vriendschap (de spreuk der vereeniging) in hun midden geheerscht heeft; ieder dorp, door hen bezocht, zal van hunne vrolijkheid gewagen, en nog lang het aandenken door hen achtergelaten, bewaren; dit aandenken bestaat in een twee tal liederen, waarvan het eene, in bovengenoemde courant opgenomen, door den hunner makkers vervaardigt, door hen gedrukt en in ruime mate verspreid is.

Kosters kweekelingen zij hulde en eere toegebragt; zij mogen zich verblijden in de toekomst, zich zelven eenen feestdag te hebben gemaakt, die hunnen naam vereeuwigen en toejuichen zal, en het zij dan eenen blijvenden feestdag, ter eere van Lourens Koster ingesteld. Het zij ons veroorloofd te eindigen met den aanhef der feestzang, van den heer H. Meijer Jr. op het vierde eeuwgetijde van de uitvinding der drukkunst.

Reik, zangster! reik het speeltuig over,
En stem op blijden toon de lier!
Pluk hen gebloemte, pluk hen loover,
Opdat ook hen een krans op Kosters *feest versier!* —
Stort onverlet en onbedwongen,
Uit ruime borst en ruime longen,
U in uw verzen uit — vaar juichend op, o geest!
Rook, hoog gestelde feestaltaren!
Bij 't klinken van de zilvren snaren!
Verlichting! vrijheid! juicht! de drukkunst vierde feest. (1)

Middelburg, 30. Mei 1848.

(1) De verandering in dit couplet zij ons ten goede gehouden.

ADVERTENTIEN.

Groede, 31. Mei 1848.
Getrouwd:

F. BAERT
Apotheker
EN
A. P. LOCH.

Eenige Kennisgeving

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 1. Junij. Sedert den 29. Mei is alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:

Elisabeth, E. King, St. Domingo, koffij; the Brilliant, W. Williams, Livorno, marmer; Eugène, J. Reeners, Hull, klipzout; Margaretha, L. Moos, Valparaiso, stukgoed; Lucina, J. de Lang, Havannah, suiker; Uneas, F. Lauthans, New-York, katoen en rijst; Amalia, H. D. Visser, Havannah, suiker; Arthemise, P. Godreuil, Havre-de-Grace, stukgoed; Phenomene, L. Petersen, Rio-Janeiro, koffij, suiker en katoen; Catharina, D. A. Zijlstra, Rio-di-Hache, hout; welke laatste alhier binnen de haven ligt.

MIDDENPRIJZEN

van de volgende artikelen te Middelburg,
31 Mei 1848.

De Nederlandsche mudde.			De Nederlandsche mudde.		
O. Z. Tarwe (1846)	f	.	W. Witte dito	f	.
N. dito dito	-	7 00	Z. Paardenboonen	-	4 75
O. W. Tarwe (1846)	-	.	W. Koolzaad	-	.
Nieuwe W. dito	-	7 15	Zomer dito	-	.
N. Z. Rogge	-	5.15	Gort No. 3	-	13 50
Vreemde dito	-	.	" " 2	-	11 00
Winter garst	-	3.70	" " 1	-	9 50
Zomergarst	-	3.70	Groninger Gort werd aan f .		
Haver	-	.	a f . per mud verlaten.		
Boekweit	-	.	Raapolie	f	37 50 p. v.
W. Witteboonen	-	8 75	Patentolie	-	39.50 -
Dito Bruineboonen	-	8.50	Lijnolie	-	33.00 -
W. Paardenboonen	-	5 00	Lijnkoeken f .		de 104 st.
W. Gr. Erwten	-	7 00	Raapkoeken "	-	1040 -
Z. Gr. Erwten	-	6.00			

den nemen, dat het hem heugen zal: zijn gedrag is niet dat van een man.

– Jerôme, men moet een weinig geduld met zijne kinderen hebben, hernam de oudste; wij zijn ook jong geweest, en waarachtig, op zijn ouderdom deugde ik misschien nog minder dan hij! ..... Ach! ach! zuchtte de grijsaard; terwijl hij op zijn rottingkruk leunde; dat is wel een honderd jaren geleden; het was in den tijd van wijlen Zijne Majesteit Lodewijk XIV: ik had uwe moeder toen nog niet gehuwd.

– Nooit, vader, nooit! hernam Jerôme, zich met de enkele hand, die hem nog overbleek, voor het voorhoofd slaande. Eerbied voor den ouderdom: zoo was ons devies ten tijde van den maarschalk van Saksen, zoo veel te meer, wanneer de ouden onze eigene vaders zijn.

– Kom, kom, mijn goede Jerôme, die arme kleine Cyprianus zal komen. Wat er aan te doen? bij ons vergeleken is het een kind; hij zal gedacht hebben, dat mijn gebed langer dan het van daag geweest is, zou zijn, en hij zal zich aan het hek vermaakt hebben. Beknor hem niet te veel, want hij houdt ook veel van u! en ziet ge, voegde hij er zachtjes bij, het is mijne schuld; ik had een goed Confiteor meer moeten opzeggen.

Napoleon had alles gehoord, en met het voornemen er meer van te willen weten, sprak hij de invaliden vrijmoedig aan:

– Naar ik vooronderstel, mijne vrienden, wacht gij iemand?

Op deze woorden rigtte de jongste het hoofd op, en bragt dadelijk de hand aan zijn hoed, want hij had onder den rijrok van Napoleon, de twee gouden epauletten zien glinsteren.

– Ja, kolonel, antwoordde hij, ik en mijn vader Maurits, wachten onze nachtlooper van een zoon, die niet komt. Hij weet toch wel, die harteloze, dat zijn grootvader zijne twee armen noodig heeft, om naar de slaapzaal te gaan, want hij heeft [illegible] ..... terwijl ik.......

En Jerome bewoog zijne mouw zonder arm.

– Gij zijt een wakker man! zeide Napoleon hartstogtelijk; uw zoon heeft ongelijk. Maar, vroeg hij, terwijl ze te zamen liepen, waarom is uw vader zoo laat in de kapel gebleven? Dat is strijdig met de reglementen.

– Kolonel, dat is krachtens een verlof van onzen maarschalk. Op den 1. September van alle jaren brengt mijn vader een gedeelte van den dag door in het opzeggen zijner gebeden voor de rust der ziel van den koning, dien hij eertijds gediend heeft, en sedert ik met hem in het hotel ben, heb ik hem niet een enkelen keer deze vrome taak zien verzuimen.

– Van welken koning? vroeg Napoleon.

– Van wijlen Zijne Majesteit Lodewijk XIV., zeide de grijsaard, die den mond nog niet had geopend.

– Van Lodewijk XIV! herhaalde Napoleon met verwondering; maar hoe dat? waar hebt gij hem gezien?

– Hier zelf, op deze plaats, hij heeft mij aangesproken en ik heb hem geantwoord, hernam Maurits op een fieren toon.

– Gij zijt wel gelukkig! hernam Napoleon, maar dan moet gij meer dan honderd jaren oud zijn?

– Met aanstaande Maria Ligtmis word ik honderd een en twintig jaar, kolonel.

– Honderd een en twintig jaar! ... riep de keizer verwonderd uit; en snel ter regterzijde van vader Maurits gaande, nam hij zijn arm, terwijl hij hem op een toon vol welwillendheid zeide: Rust op mij, oude kameraad, het is aan mij u te helpen.

Ach! kolonel, hernam de bewogene grijsaard, ik zou niet durven, ik ken te zeer den eerbied.....

– Geef mij uw arm, ik wil het [illegible] brak de keizer hem af.

En zich van den arm des invaliden meester makende, die nog steeds aanhield met weigeren, deed hij denzelven zachtkens op den zijnen rusten.

– Kom aan, vader, gehoorzaam, zeide Jerome; gij ziet wel, of gij wilt of niet, dat de kolonel niet op zijne markiezen van weleer gelijkt, en met al uwe komplimenten, zult gij eindigen met van avond eene verkoudheid op te loopen. Gij weet wel, dat de Coste het u op straffen van gerstewater verboden heeft? .... En dan dat die drommelsche Cyprianus niet terugkomt! .... Slechte jongen, dat zal ik u morgen betaald zetten.

– Gij hebt zeker weinig gevechten bijgewoond? vroeg Napoleon den honderdjarigen, want gij zult wel zeer jong geweest zijn, toen gij Lodewijk XIV zaagt?

– O! o! zeide de vader van Jerôme, nog harder hoestende, ik was achttien jaren oud, toen ik bij Friedlingen een aanvang maakte. Het volgende jaar kreeg ik mijne tweede wond bij Hochstadt, op hetzelfde oogenblik als de zoon van den maarschalk de Pallard, die kornet in eene der roode kompagnien was.

– Hochstedt! zegt gij? Dat is lang geleden, hernam Napoleon, de Franschen verloren dezen veldslag, hoewel ze door twee maarschalken van Frankrijk in persoon en een Beijersch prins, zijn naam is mij ontschoten, aangevoerd......

– Ja, mijn kolonel, de keurvorst van Beijeren en de maarschalk de Marsin, beroemde krijgslieden uit den tijd van wijlen Zijne Majesteit Lodewijk XIV. O! ik herinner het mij nog: een musketkogel is mij bij den linkerschouder ingegaan, en is bij den regter uitgekomen..... Ik viel dadelijk, uitroepende: Leve de koning! ... Een jaar na zijne genezing, erlangde ik van wijlen Zijne Majesteit Lodewijk XIV de gunst om in de Invaliden te gaan ...

– Dat was geene gunst, viel Napoleon hem in de rede, maar regtvaardigheid. (Vervolg hierna.)

TE VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN BIEREN.